Alkoholpolitisk handlingsplan Tynset kommune 2025-2028

1. Bakgrunn og innledning

Alkoholpolitisk handlingsplan er et rusmiddelforebyggende tiltak og en del av kommunens folkehelsearbeid. Helsen påvirkes i stor grad av bakenforliggende levekårsforhold som den enkelte ikke alltid kan velge selv. Samtidig henger levekår, helse og helseatferd sammen. Planen skal vise hvilke virksomheter som har sentrale roller i dette arbeidet, og hvilket samarbeid på tvers av ulike sektorer man er avhengig av for å lykkes. Planen skal også være et sentralt instrument for å bidra til oppfyllelse av formålsparagrafen i Alkoholloven og for å sikre helhetlig behandling av alkoholpolitiske spørsmål.

Politikontakt, avdelingsleder ved helsestasjon, leder ved psykisk helsetjenesten, kommunalsjef oppvekst, rektor ved videregående, ungdomsrådet, kultur, skolelege, servicetorget og virksomhetsleder -helse har vært med i utarbeidelsen av planen. Alkoholpolitisk handlingsplan skal rulleres hvert fjerde år med den hensikt å gi det påtroppende kommunestyret anledning til å sette sitt preg på utvikling av kommunens alkoholpolitikk.

Veileder rusforebyggende arbeid er utarbeidet, i tett samarbeid mellom helse, brukerråd, kultur, Korus Øst, oppvekst og politi. Arbeidet med rusforebygging skal bidra til at ungdom og foresatte utvikler kunnskap om rus, rusmidler og ferdigheter som hjelper de unge til å ta gode livsvalg. En del av det forebyggendearbeidet må omfatte at barn og unge byggerstyrke innenfra utfra kunnskapen de får. Temaet rus hører hjemme både i fag på skolen, praten rundt middagsbordet hjemme og på de ulikearenaene barn og unge befinner seg og arenaene skal være trygge og rusfrie. Alle barns rett til beskyttelse mot narkotika og narkotikasalg er forankret i barnekonvensjonen artikkel 33.Barn og unge som utvikler rusproblemer har rett til hjelp. I Tynset blir rådgivende enheter for rus saker opprettet i psykisk helsetjeneste, og det er viktig å fortsette å utvikle et helhetlig samarbeid mellom de som omgås barn og unge i Tynset kommune.

Lovgrunnlag og formål

Kommunene er gjennom lov om omsetning av alkoholholdig drikk m.v. (heretter kalt Alkoholloven), pålagt å ha en Alkoholpolitisk handlingsplan (§1-7). Alkoholloven setter rammene for hvordan alkoholpolitikken skal styres og praktiseres. I tillegg gir Alkoholloven kommunen rom til å sette lokalt preg på sin alkoholpolitikk via vilkår til bevillinger jf.§ 3-2.

Alkohollovens formålsparagraf lyder som følgende:

«*Reguleringen av innførsel og omsetning av alkoholholdig drikk etter denne lov har som mål å begrense i størst mulig utstrekning de samfunnsmessige og individuelle skader som alkoholbruk kan innebære. Som et ledd i dette sikter loven på å begrense forbruket av alkoholholdige drikkevarer*».

Kommunen er pålagt å løse en rekke oppgaver på rusmiddelfeltet og tilgrensede områder. Dette er nedfelt i bl.a. følgende lover, samt årlige rundskrifter fra Helsedirektoratet:

- Lov om omsetning av alkoholholdig drikk, med tilhørende forskrifter
- Lov om folkehelsearbeid
- Lov om kommunale- helse og omsorgstjenester
- Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen
- Lov om barneverntjenester av 17.juli 1992 nr.100.
- Lov om vern mot smittsomme sykdommer
- Lov om psykisk helsevern
- Lov om serveringsvirksomhet (serveringsloven)
- Lov om vern mot tobakksskader (tobaksskadeloven)
- Årlig rundskriv fra Helsedirektoratet - Nasjonale mål og prioriterte områder innen helse- og omsorgsområdet

Helse- og sosiallovgivningen er innrettet slik at innbyggerne har lik rett til tjenestetilbud uavhengig av alder og type problemer. Problemer knyttet til alkohol og narkotika forutsetter tverrfaglig samarbeid for å kunne bli løst. Integrert planlegging vil hindre at rusmiddelpolitikk begrenses til næringspolitikk og/eller sosialtjenestens arbeid med de behandlingstrengende**.** Mål, strategier og tiltak på rus-området innbefatter blant annet involvering av helsetjenesten, skole-sektoren og kultur- og organisasjonsarbeid.

Den nasjonale målsettingen

(Utdrag fra Meld. St. 30 (2011-2012) – «Se meg!»)

«Regjeringen vektlegger en helhetlig rusmiddelpolitikk. Fra virksom forebygging, tidlig innsats og hjelp til de som har omfattende rusproblemer, til en politikk som også ivaretar pårørende og tredjepart som rammes av skader av rusmiddelbruk. Gjennom en egen strategi for økt kompetanse og bedre kvalitet, vil regjeringen styrke kunnskap om rusproblematikk. Barn, unge, pårørende og mennesker med særlig omfattende hjelpebehov må vies oppmerksomhet. Tilbudet til de tyngst rammede skal også styrkes. En egen strategi mot overdoser skal bidra til å redusere overdosedødsfall.

Skader og problemer påført andre enn den som drikker, såkalt passiv drikking, er omfattende og får for lite oppmerksomhet. Økt kunnskap om og fokus på skadevirkninger må være en viktig del av det forebyggende arbeidet. Regjeringen vil

fortsatt føre en restriktiv alkohol- og narkotikapolitikk og foreslår kriminalisering av besittelse og bruk av dopingmidler.

Regjeringen vil innenfor en helhetlig rusmiddelpolitikk legge særlig vekt på fem områder:

- Forebygging og tidlig innsats
- Samhandling – tjenester som jobber sammen
- Økt kompetanse og bedre kvalitet
- Hjelp til tungt avhengige – redusere overdosedødsfall
- Innsats for pårørende og mot passiv drikking

De siste 15 årene er det gjennomført viktige reformer og tiltak med betydning for rusmiddelpolitikken. Utviklingen av alkoholloven, opptrappingsplanen for psykisk helse, rusreformen, Handlingsplan mot fattigdom, NAV-reformen og samhandlingsreformen er noen eksempler. For å lykkes med å redusere rusproblemene i samfunnet, må flere sektorer bidra. Regjeringen vil tydeliggjøre vårt felles ansvar for en helhetlig og balansert rusmiddelpolitikk».

https://www.ungdata.no/wp-content/uploads/reports_2024/Innlandet_Tynset_2024_Barneskole_Kommune.pdf

https://www.ungdata.no/wp-content/uploads/reports_2024/Innlandet_Tynset_2024_Ungdomsskole_Kommune.pdf

https://www.ungdata.no/wp-content/uploads/reports_2024/Innlandet_Tynset_2024_Videregaende_Kommune.pdf

2. Tynset kommunes målsetting og tiltak

Sentrale enheter

Et vellykket forebyggende arbeid avhengig av tverrsektorielt samarbeid. Imidlertid kan det tenkes at det påhviler to fagområder et ekstra ansvar for å støtte opp denne handlingsplanen: Helsestasjon for barn og unge 0-18 år, og Rus- og Psykisk helsetjeneste for voksne for barn/unge. Der det er fellesaktiviteter/tiltak som omfatter begge gruppene, tilrådes det at disse tjenesteområdene samarbeider om disse. Skole i samarbeid med Helsestasjonen oppfordres til å utarbeide planer slik at dette området blir en del av undervisningsfokuset i skole, og gjerne i interaksjon med foreldre. Tjenesteområdene skal i fellesskap finne egnede dokumentasjonsindikatorer for å vise status på området inn til årsmelding for kommunen. Folkehelseloven pålegger kommunene å ha oversikt over faktorer som påvirker folkehelse, deriblant alkoholproblemer. Tynset gjør dette via oversikt over lokale omsetnings-/salgstall, lokalt politi, og tall fra undersøkelsene Bruker Plan og Ungdata. Alkoholbruk er ikke knyttet til

et storbyfenomen, det finnes også på Tynset. Kommunen registrerer årlig personer som mottar tjenesten på bakgrunn av rus og/eller psykiske utfordringer via kartleggingsverktøyet Bruker Plan. Det er i hovedsak alkohol som er årsaken til rusutfordringer på Tynset.

Hovedmål

- Å redusere den totale rusbruken i kommunen
- Påvirke forbrukernes valg i retning av svakere framfor sterkere alkoholholdige drikker.
- Påvirke holdninger til rusmiddelbruk generelt, og spesielt for barn og ungdom, slik at forbruket reduseres og debutalder utsettes.
- Motivere til rusfrie tilbud både for barn, ungdom og voksne.
- Øke kunnskapen hos alle aldersgrupper i kommunen om skadevirkninger ved bruk av rusmidler.
- Handlingsplan brukes aktivt av bevillingshavere samtidig som den gir forutsigbare rammebetingelser til både utelivsbransjen og dagligvarebransjen.

Tiltak

I hovedsak dreier alkoholopplysningen seg om å forklare sammenhenger mellom alkoholforbruk og virkninger, og om å påvirke befolkningens holdninger til bruk av alkohol. På lengre sikt er det nettopp holdningsendringer som vil være den viktigste alkoholpolitiske funksjon av opplysning. Følgende - legges til grunn:

Holdningsskapende arbeid

- Styrke barn og unges mulighet til å drive med fritidsaktiviteter.
- Skape/støtte opp om rusfrie miljøer og møteplasser. Herunder oppfordre til rusfrie arrangementer/tiltak for barn, ungdom og voksne.
- Styrke samarbeidet med andre faginstanser for å redusere illegal omsetning av alkohol.
- Styrke AKAN-avtaler i Tynset kommune og oppfordre det øvrige næringsliv til å opprettholde tilsvarende avtaler.

Årlig dialog mellom skolen og elev/foresatte når det gjelder temaet rusmidler

Gjennom foredrag eller tema på foreldremøter blant annet blant annet ved å gjennomføre "Utsett-programmet" for foreldre på 8., 9. og 10 trinn i samarbeid med Politiet, oppvekst, Rus- og Psykiatri tjenesten.

- Samarbeid med ungdoms- og idrettsforeninger om klare grenser mellom idrettsaktiviteter og rusmiddelbruk.

- Bruke årlig avgiftsinntekt til forebyggende tiltak.
- Styrke det tverretatlige og tverrfaglige samarbeidet når det gjelder temaet rus og skadevirkninger, blant annet gjennom arbeidet i OBS Team.

Kompetansehevende tiltak

Opplysningsvirksomheten bidrar til å skape et miljø og en forståelse rundt den ruspolitikk som føres. Den er ikke rettet mot å påvirke atferd direkte, men mot å påvirke atferd gjennom å endre holdninger.

Tynset kommune skal bidra til å:

- Øke kunnskapen om rusmidler og skadevirkninger som følge av rusmiddelbruk.
- Styrke informasjons- og opplysningsarbeidet om rusmidler og deres skadevirkninger overfor skole, foreldre, idrettsledere, lag og foreninger.
- Årlig informasjon om kommunens ruspolitiske arbeid skal være en del av de berørte virksomhetenes årsmelding.
- Avsetting av midler til opplysnings- og informasjonsvirksomhet om forebyggende edruskapsarbeid, tiltak og arrangementer.
- I løpet av planperioden (4 år) skal det gjennomføres minst et informasjons-/temamøte med aktuelle aktører som næringslivet, kontrollør, kommunestyret, kulturkontoret, skole, helse, NAV, frivillige organisasjoner og politiet.

    - Styrke informasjonen i emneområdene alkohol, narkotika og tobakk i barne- og ungdomsskolen og i andre fora.
    - Samarbeide med videregående skoler om opplysnings- og holdningsskapende tiltak.
    - Samarbeide med FAU og elevråd ved ungdomsskolen om informasjonsopplegg ift.
    - rusmiddelbruk der foreldrene er målgruppe

3. Bevillingspolitikken og retningslinjer for de ulike bevillingene

Kommunen har pr 121224 behandlet:

Skjenkebevilling til enkeltanledninger:	27
Fornying av alminnelige skjenkebevilling:	10
Nye alminnelige skjenkebevillinger:	3

Det skilles mellom 5 typer bevillinger:

- Serveringsbevilling
- Alminnelig salgsbevilling
- Alminnelig skjenkebevilling
- Skjenkebevilling for enkeltanledning
- Utvidelse av bevilling for en enkelt anledning

Alkoholgrupper:

- Alkoholgruppe 1: Over 2,5 og høyst 4,7 volumprosent.
- Alkoholgruppe 2: Over 4,7 og mindre enn 22 volumprosent.
- Alkoholgruppe 3: Over 22 og høyst 60 volumprosent.

Vedtaksmyndigheten for faste bevillinger ligger hos Kommunestyret. Servicetorget informerer om krav til gjennomført E-læringskurs i «Ansvarlig Vertskap» dersom søknaden skal godkjennes. Virksomhetsleder Helse og politi er høringsinstans. Vedtaksmyndigheten for enkeltanledninger er delegert fra kommunedirektøren til Servicetorget. Her skal man sende på høring til politi og virksomhetsleder helse.

Serveringsbevilling

Hjemmel i Serveringsloven.

Sentrale krav i forhold til lov og forskrift:

Bevilling gis som delegert vedtak (administrativ behandling). Statsforvalter er klageinstans. Det er krav om at alle etablissementer som serverer mat i næringssammenheng
til fortæring på stedet skal ha serveringsbevilling. (Ikke krav for idrettslag, ideelle formål mv. fordi det ikke er næringsdrift). Bevillingen er ikke tidsbegrenset, men den bortfaller hvis driften innstilles for ett år eller mer.
Det skal oppgis daglig leder/ansvarlig for bevillingen, jf. § 4. Daglig leder skal være myndig.
Daglig leder skal ha avlagt etablererprøve, jf. § 5. Bevillingshaver plikter selv å melde endring (§ 14). Søknad skal sendes på høring til politi og virksomhetsleder helse. Daglig leder må legge ved skatteattest i sin søknad.
Bevilling skal gis dersom det ikke er spesielle forhold som taler mot, jf. § 3. (Lite rom for skjønnsmessig vurdering.)
Som hovedregel ønsker kommunen at styrer og stedfortreder ved søknad om alminnelig serveringsbevilling skal være bosatt i regionen.

Kopi av serveringsbevillinger som grunnlag for kontroll, sendes kontrollorganet, politi, virksomhetsleder helse og Mattilsynet. Det betales ikke

gebyr for serveringsbevilling.

Alminnelig salgsbevilling

Hjemmel i Alkoholloven og Forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv
Sentrale krav i forhold til lov og forskrift:
Bevillingssak skal vedtas i Kommunestyret, jf. § 1-7. Fylkesmannen er klageinstans.

Kommunestyret kan gi bevilling til salg av alkohol med høyst 4,7 volumprosent alkohol (Gruppe 1) jf. §3-7 til dagligvareforretninger med assortert vareutvalg.
Alkohollovens §1-6 og Alkoholpolitisk handlingsplan for 2021-2024 åpner opp for at alminnelig salgsbevilling gis for perioder på 4 år med automatisk fornyelse for 4 år dersom ikke annet tilsier det.
Det gis ikke bevilling til bensinstasjoner og kiosker.

Som hovedregel ønsker kommunen at styrer og stedfortreder ved søknad om alminnelig salgsbevilling skal være bosatt i regionen.

Det skal oppgis bevillingshaver (firma, eier), styrer for bevillingen,
og stedfortreder. Styrer og stedfortreder skal være fylt 20 år, ha avlagt kunnskapsprøve (Alkoholforskriften §5-1), og styrer og stedfortreder må ha utvist uklanderlig vandel ift. alkohollovgivningen og annen lovgivning som har sammenheng med lovens formål.
Jf.§1-
7b. Krav til salgsstedet om internkontroll i henhold til loven jf §1-9 og forskriften kap 8.
Søknad skal sendes på høring til virksomhetsleder helse og politi
Jf §1-7. Søker må legge ved skatteattest i sin søknad.
Salgstidspunkt i søknaden sjekkes mot lovbestemte begrensninger, jfr § 3-7:

Salgstider

§ 3-7 i Alkoholloven omhandler tidsinnskrenkinger for salg og utlevering av alkoholholdig drikk med høyst 4,7 volumprosent alkohol:

«Salg og utlevering av alkoholholdig drikk gruppe 1 kan skje fra kl. 08.00 til kl. 18.00. På dager før søn- og helligdager skal salget opphøre kl. 15.00. Dette gjelder ikke dagen før Kristi Himmelfartsdag.

Kommunestyret kan generelt for kommunen eller for det enkelte salgssted innskrenke eller utvide tiden for salg i forhold til det som følger av første ledd. Salg og utlevering av drikk som nevnt i første ledd er likevel forbudt etter kl. 20.00 på hverdager, og etter kl. 18.00 på dager før søn- og helligdager unntatt dagen før Kristi Himmelfartsdag. Det kan bestemmes at salg ikke skal finne sted til bestemte tider på dagen eller på bestemte ukedager.

Salg og utlevering av drikk som nevnt i første ledd skal ikke skje på søn- og helligdager, 1. og 17. mai».

Tynset kommune viderefører tidligere praksis med følgende åpningstider:

- Hverdager og dagen før Kristi Himmelfartsdag fra kl. 08:00-kl. 20:00
- Lørdager og dager før helligdager fra kl. 08:00-18:00

Vilkår, jf. Alkoholloven § 3-2:

Styrer og stedfortreder skal ha tatt kunnskapsprøven i Alkoholloven.

Annen administrativ praksis:

- Kontrollutvalget (som velges av nytt kommunestyre hvert 4.år) kalles inn ved behov. Kopi av alle vedtak sendes tjenesteområdeleder Helsetjenesten og politi. Det skal betales gebyr for alle salgsbevillinger, se eget punkt i planen og (Alkoholforskriften § 6-2).
- I vedtaket skal det stilles krav om innsending av omsetningsoppgave, og det skal sendes faktura på avgiften ut fra satser i Alkoholforskriften. Avgift skal betales forskuddsvis utfra forventet omsetning, og avregnes året etter på bakgrunn av oppgaven. Nyetableringer betaler normalt minimumssatser. Ved ny bevilling sendes normal faktura på forskudd for inneværende år med en gang bevilling er gitt.

Alminnelig skjenkebevilling

Hjemmel i Alkoholloven og Forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv

Sentrale krav i forhold til lov og forskrift:
Bevillingssak skal vedtas i Kommunestyret, jf § 1-7. Fylkesmannen i Innlandet er klageinstans.
Alminnelig skjenkebevilling gis for perioder på 4 år. Bevillingsperioden følger kommunestyreperioden og opphører senest 30.juni året etter at nytt kommunestyre tiltrer.
Det skal oppgis bevillingshaver (firma, eier), styrer for bevillingen, og stedfortreder.
Styrer og stedfortreder skal være fylt 20 år.
Styrer og stedfortreder må ha utvist uklanderlig vandel ift. alkohollovgivningen og annen lovgivning som har sammenheng med lovens formål. Jf § 1-7b.
Skjenkestedet må ha internkontroll, jf §1-9 og forskriften § kap 8.

Søknad skal sendes på høring til virksomhetsleder helse og politiet.. Jf §1-7. Skatteattest for eier(e), styrer og stedfortreder. Jf §1-7 skal legges ved i søknaden.

Skjenketidspunkt i søknaden sjekkes mot lovbestemte og andre tidsbegrensninger.

jf§4-4. Bevillingen kan gjelde alkoholholdig drikk med høyst 4,7 volumprosent alkohol (gruppe 1), alkoholholdig drikk med lavere alkoholinnhold enn 22 volumprosent (gruppe 2) eller all alkoholholdig drikk (gruppe 1, 2 og 3).

I vedtaket skal det stilles krav om innsending av omsetningsoppgave, og det skal sendes Faktura på avgiften ut fra satser i Alkoholforskriften. Avgift skal betales forskuddsvis utfra forventet omsetning, og avregnes året etter på bakgrunn av oppgaven.

Skjenketider

Alkohollovens § 4-4 omhandler tidsinnskrenkinger for skjenking av alkoholholdige drikker:

«Skjenking av alkoholholdig drikk gruppe 3 kan skje fra kl. 13.00 til 24.00. Skjenking av annen alkoholholdig drikk kan skje fra kl. 08.00 til 01.00.

Kommunestyret kan generelt for kommunen eller for det enkelte skjenkested innskrenke eller utvide tiden for skjenking i forhold til det som følger av første ledd.

Fastsatt skjenketid kan utvides for en enkelt anledning.

Skjenking av alkoholholdig drikk gruppe 3 er forbudt mellom kl. 03.00 og 13.00. Skjenking av annen alkoholholdig drikk er forbudt mellom kl. 03.00 og 06.00.

Tiden for skjenking av alkoholholdig drikk gruppe 3 kan ikke fastsettes utover den tid det kan skjenkes annen alkoholholdig drikk.

Konsum av ut skjenket alkoholholdig drikk må opphøre senest 30 minutter etter skjenketidens utløp».

Tynset kommune viderefører tidligere praksis med følgende skjenketider:

- **Gruppe 1 og 2 (mellom 2,5-22 volumprosent) Alle dager fra kl. 08.00-02.00**
- **Gruppe 3 (Over 22 og høyst 60 volumprosent) Alle dager fra kl. 13.00-02.00**

Ovennevnte tidspunkt gjelder også for en eventuell uteservering.

Skjenkebevilling for enkeltanledning

Hjemmel i Alkoholloven og Forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv

Sentrale krav i forhold til lov og forskrift:

Delegert vedtak (administrativ behandling), jfr kommunens delegasjonsreglement. Klageinstans er Fylkesmannen i Hedmark. Det skal søkes bevilling, § 1-6. Det er ikke krav til kunnskapsprøve, jf. § 1-7c. Krav om at styrer, og eventuell stedfortreder, som må være fylt 20 år, jf. §1-7c, og må ha utvist uklanderlig vandel ift alkohollovgivningen og annen lovgivning som har sammenheng med lovens formål. Jfr§1-7b. Jf §1-7. Det kan bes om at det legges ved skatteattest for styrer og eventuell stedfortreder. Jf §1-7. Søknaden må sendes senest **3 uker** før arrangementet skal finne sted.

Vilkår, jf Alkoholloven § 4-3:

- Kopi av søknad sendes på høring til politiet og virksomhetsleder helse for uttalelse.
- Ved offentlig arrangement der det er søkt om skjenkebevilling enkeltanledning for alkoholgruppe 1 og 2 øl og vin (Se punkt om grupper), tillates ungdom året de fyller 16 år. Barn under denne alderen slippes kun inn i følge med foresatte (Jf. kommunens Politivedtekter §7-3). Aldersgrenser innenfor disse rammene settes av arrangør i samråd med kommunen basert på arrangementets art. Dette gjelder for arrangementer rettet mot et større aldersspenn og som bærer preg av at det vil være god oversikt i lokalet, som feks ved et bingo - eller quizarrangement hvor gjestene sitter ved respektive bord, eller at arrangementet har et kulturelt preg som er rettet mot ungdom og unge voksne, tilsvarende Byfesten
- Ved søknad om gruppe 1, 2, og 3, øl, vin og brennevin gjelder aldersgrense 18 år. Den som skal servere, må ha fylt 20 år. Arrangør skal ha legitimasjonsplikt. Arrangør pålegges ansvar for aldersmerking ved hjelp av for eksempel armbånd i spesifiserte ulike farger. Dette må opplyses om i søknaden.
- Ved utendørsarrangement skal det med søknaden legges ved kart over festområdet og skjenkeområdet.
- Krav til antall vakter settes etter nærmere avtale med politiet. Dette vurderes fra arrangement til arrangement.
- Kommunens kontrollorgan vil få kopi av vedtaket, og vil følge opp at søknad stemmer overens med praksis.

- Det gis ikke skjenkebevilling til følgende arrangementer:
  - arrangement rettet mot barn og unge under 18 år.
  - idrettsarrangement.

  Det kan gis skjenkebevilling til bankett eller lignende etter at selve det sportslige arrangementet er avsluttet. Det vil bli vurdert nærmere i hvert enkelt tilfelle.
  - kiosker og bensinstasjoner

Kommunens skjønnsmessige vurdering, jf § 1-7a, skal bygge på følgende:
Målsettinger i kommunal psykisk helse og rus plan.

. Begrense alkoholtilgjengeligheten ved å vurdere om skjenketid skal innskrenkes, JF §4-4
· Stedets konsept, herunder eventuelle målgrupper
· Ordensmessige og trafikale forhold
· Skjenkestedets beliggenhet og størrelse
· Antall skjenkesteder
· Bevillingssøkers og andre sentrale personers egnethet
· Næringspolitiske hensyn

Annen administrativ praksis:

- Innhenting av skatteattest gjøres i praksis ikke med mindre det er skjellig grunn til å tro at søker er uskikket. Skjenkebevilling enkeltanledning gis til *åpne* arrangement hvor det omsettes alkohol mot betaling.
- Arrangementet kan strekke seg over flere dager, men normalt ikke over 3-5 dager. Praksis har vært å gi bevilling dersom det ikke er *spesielle* forhold som taler mot.
- Vedtaket skal presisere arrangørens ansvar for overskjenking og skjenking av mindreårige, samt gi klar avgrensing av skjenkeareal og skjenketid.
- Det skal betales gebyr for bevillingen i henhold til Alkoholforskriften §6-2. Gebyret settes etter Kommunestyrets vedtatte gebyrsatser (i budsjettvedtaket).

Utvidelse av bevilling for en enkelt anledning

Hjemmel i Alkoholloven og Forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv § 4-2.
Krav i forhold til loven:
Delegert vedtak (administrativ behandling). Klageinstans er Fylkesmannen i Hedmark.
Eksisterende alminnelig skjenkebevilling kan utvides til også å gjelde utenfor skjenkelokalet.
Jf. §4-2.

Annen administrativ praksis:
Det kan gjelde utvidet skjenketid, utvidet til gruppe 3 dersom man bare har gruppe 1 og 2 på alminnelig bevilling, utvidet areal (for eksempel utvendig terrasse). Skal arrangementet skje på annet sted, må det søkes om skjenkebevilling for enkeltanledning.
Praksis har vært å gi bevilling dersom det ikke er *spesielle* forhold som taler mot.
Vedtaket bør presisere arrangørens ansvar for overskjenking og skjenking av mindreårige, samt gi klar avgrensing av skjenkeareal og skjenketid. Nytt gebyr betales også for de som fra før har alminnelig skjenkebevilling, dersom de søker om skjenking på annet sted.

Kontroll med salgs- og skjenkebevillinger

Alkohollovens § 1-9 pålegger kommunen å føre kontroll med salg og skjenking av alkoholholdig drikk i kommunen.

«Kontrollen skal særlig omfatte salgs- og skjenketidene, aldersgrensebestemmelsene og at det ikke skjenkes eller selges til personer som er åpenbart påvirket av rusmidler.»

Kommunens kontrollplikt etter alkoholloven § 1-9 omfatter også plikt til å føre kontroll med at bestemmelsene om internkontroll overholdes, jfr. alkoholforskriften § 9-1. Kontrollen skal utføres minimum 1 gang pr. år. Kommunen skal årlig utføre minst tre ganger så mange kontroller som de har faste salgs- og skjenkesteder.

Kontroll av salgs- og skjenkesteder skal overlates til engasjerte (ansatte) kontrollører. Administrasjonen gis fullmakt til å inngå endelig avtale om utføring av kontrolltjenester.

Sanksjoner til salg- og skjenkebevillinger

Overtredelse av lov, forskrift eller vilkår for bevillingen kan gi grunnlag for sanksjoner. Mindre alvorlige overtredelser kan gi grunnlag for advarsel, gjentagelse eller alvorlige overtredelser kan medføre inndragning av bevilling for kortere eller lengre tid, jf. Alk.l. § 1-8.
Grove overtredelser kan også medføre politianmeldelse, jf. Alk.l § 10-1.

Ved overtredelser som nevnt i forskriftens § 10-3 skal kommunen tildele bevillingshaver et bestemt antall prikker. Likeartede brudd avdekket ved samme kontroll skal anses som ett enkelt brudd.
Dersom bevillingshaver i løpet av en periode på to år er tildelt til sammen 12 prikker, skal kommunestyret inndra bevillingen for et tidsrom på én uke. Dersom det i løpet av toårsperioden blir tildelt flere enn 12 prikker skal kommunestyret øke lengden på inndragningen tilsvarende.

Alkoholforskriften § 10-3:

Følgende overtredelser fører til tildeling av åtte prikker:

· salg, utlevering eller skjenking til person som er under 18 år.
· brudd på bistandsplikten.
· brudd på kravet om forsvarlig drift.
· hindring av kommunal kontroll.

Følgende overtredelser fører til tildeling av fire prikker:

· salg og utlevering til person som er åpenbart påvirket av rusmidler, skjenking til person som er eller må antas å bli åpenbart påvirket av rusmidler.
· brudd på salgs-, utleverings- og skjenketidsbestemmelsene.
· skjenking av alkoholholdig drikk gruppe 3 til person på 18 eller 19 år
· brudd på alderskravet til den som selger, utleverer eller skjenker alkoholholdig drikk

Følgende overtredelser fører til tildeling av to prikker:

· det gis adgang til lokalet til person som er åpenbart påvirket av rusmidler, eller bevillingshaver sørger ikke for at person som er åpenbart påvirket av rusmidler forlater stedet
· mangler ved bevillingshavers internkontroll
· manglende levering av omsetningsoppgave innen kommunens frist
· manglende betaling av bevillingsgebyr innen kommunens frist
· brudd på krav om styrer og stedfortreder
· gjentatt narkotikaomsetning på skjenkestedet
· gjentatt diskriminering.

Følgende overtredelser fører til tildeling av én prikk:

· brudd på kravet om alkoholfrie alternativer
· brudd på regler om skjenkemengde
· konsum av medbrakt alkoholholdig drikk
· gjester medtar alkohol ut av lokalet
· brudd på krav om plassering av alkoholholdig drikk på salgssted
· brudd på vilkår i bevillingsvedtaket
· brudd på reklameforbudet

Sanksjoner ved enkeltanledning

Det er ikke anledning å gi prikker ved skjenkebevilling enkeltanledning. Brudd på vilkårene kan medføre karantene for både arrangør, huseier, ansvarshavende og/eller stedfortreder:

• Ved mindre alvorlige brudd gis karantene på arrangement med skjenkebevilling i inntil 1 måned/1 arrangement.
• Ved alvorlige brudd gis karantene på arrangement med skjenkebevilling i inntil 3 måneder/2 arrangement.
• Ved svært alvorlige brudd gis karantene på arrangement med skjenkebevilling på inntil 1 år/3 arrangement.
• Politianmeldelse skal vurderes i hvert enkelt tilfelle

4. Gebyrer og frister

For salgs- og skjenkebevillinger betales et gebyr som årlig fastsettes av staten, jfr. alkohollovens Kapittel 7 og forskriftens Kapittel 6. Gebyret beregnes og betales ellers etter de satser som følges av § 6-2 i alkoholforskriften. Gebyrene justeres sentralt hvert år. Innehavere av faste salgs- og skjenkebevillinger plikter årlig til å sende inn omsetnings-oppgaver for alkoholholdig drikk til bevillingsmyndigheten. Fristen for innsending settes til 15. mars året etter.